

“.....เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขมหาชนชาวสยาม.....”

“...ความสุข ความสวัสดิ์ของข้าพเจ้าจะเกิดขึ้นได้
ก็ด้วยบ้านเมืองของเรามีความเจริญมั่นคง เป็นปกติสุข....”₁

สมาคมผู้ตรวจสอบภายในภาครัฐ
โครงการสัมมนาทางวิชาการ
การสร้างความปลอดภัยภายในองค์กร
โดยผู้ตรวจสอบภายใน
การบรรยายหัวข้อ
“ตรวจพบทุจริตในองค์กรได้อย่างไร”

พิศิษฐ์ ธีลาวชิโรภาส

โทร. ๐๘ ๕๑๒๓ ๓๑๔๕

สภาพปัญหาของประเทศชาติ

- วิกฤตทางเศรษฐกิจ
- วิกฤตทางสังคม
- **วิกฤตทางการเมือง !**

(ความบกพร่องทางจริยธรรมคุณธรรม)

.....ปัญหาทุจริตประพฤติมิชอบ

การทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐ

การฉ้อฉลเบียดบังผลประโยชน์ของชาติ
เงินของแผ่นดิน ทรัพย์สินของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นการ
จัดประโยชน์ การจัดเก็บรายได้ การใช้จ่ายเงินหรือ
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เช่น การประมูลงาน
การจัดซื้อจ้าง การให้สัมปทาน การจัดประโยชน์
การเก็บภาษีหรือค่าธรรมเนียม ด้วยการฉ้อโกงยกยอก
หลอกลวง สมยอม เรียกรับสินบน โดยไม่คำนึงถึง
ความเสียหายต่อเงินแผ่นดิน ทรัพย์สินของชาติ
เศรษฐกิจ สังคมของประเทศ ผลประโยชน์ประชาชน

การทุจริต .....

การแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบ

ด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

การทุจริต .....

มีหลายรูปแบบหลากหลายมิติ

แต่มีวัตถุประสงค์เดียว คือ ผลประโยชน์

การทุจริต ก่อให้เกิดผลอย่างมหัศจรรย์

- วงจรอุบาทว์ -

การทุจริต อาจเกิดได้.....

บุคคล / คณะบุคคล (คนใน / คนนอก)

+ โอกาส

(ตำแหน่ง หน้าที่ อำนาจ ระบบ ฯ)

+ แรงจูงใจ

(ผลประโยชน์ที่เงิน / อาจมีมูลค่า ฯ)

"...ถ้าทูลเจตมณีกับคนเลี้ยงว ก็ขอช้างให้มียักษ์เป็น ไข
หูคอต่างนั้นด้วยบศวช และว่าขอให้มียักษ์เป็น ไข
และตัว ไขทูลเจต

สุจเวตมณี = มีศวชกับใจบุญนั้น สว่างความเจตมณี
ก็ขอให้คนธรรพ์ ได้ถึง ๑๐๐ ปี

ส่วนคน โสณทมิธธรรพ์มากแล้ว ขอให้มียักษ์
ความสุจเวตเจ = ท้าให้ปัว = เกศ โสณทมิธธรรพ์นั้นด้วย..."

"...ภายใน ๑๐ ปี เมื่อว โสณทมิธธรรพ์เจตมณี หรือสำคัญคือ
สั่งมยุคลกาวทูลเจตให้สัพพัญญู และ ไขทูลเจตเลี้ยงเอง..."

พระราชดำรัส

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖
ในโอกาส เข้าเฝ้าถวายสัตย์ปฏิญาณ

เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๔๗๖

การควบคุมการเงินการคลัง

การเงิน การคลัง และงบประมาณ

งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน

ให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ

ถ้า พรบ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีออกไม่ทัน

ให้ใช้กฎหมายงบประมาณรายจ่ายปีก่อนไปพลาง

รธน. ๕๐ ม. ๑๖๖

การควบคุมการเงินการคลัง

การจ่ายเงินแผ่นดิน

จะกระทำได้เฉพาะ
ที่ได้อนุญาตไว้ในกฎหมาย

เว้นแต่ กรณีจำเป็นเร่งด่วน

แต่ต้องเป็นไปหลักเกณฑ์และ

วิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

พ.ร.บ.วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502

มาตรา 26

ข้าราชการ หรือ ลูกจ้าง ผู้ใด ของส่วนราชการ กระทำการ ก่อหนี้ผูกพัน หรือ จ่ายเงิน หรือ โดยรู้อยู่แล้วยินยอมอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวนั้น โดยฝ่าฝืน พ.ร.บ.นี้ หรือระเบียบ หรือข้อบังคับ ที่ออก โดย พ.ร.บ.นี้

นอกจากความรับผิดชอบทางอาญา จะต้องชดใช้จำนวนเงินที่ ส่วนราชการจ่ายไป / ต้องผูกพันจะต้องจ่าย

บุคคลภายนอกผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำนั้นจะต้องร่วม รับผิดชอบใช้จำนวนเงินนั้น ตลอดจนค่าสินไหมใด ๆ ให้แก่ส่วนราชการ

การเงิน การคลัง และงบประมาณ รธน. ๕๐ ม.๑๖๓

ให้มีกฎหมายการเงินการคลังของรัฐ เพื่อกำหนดกรอบวินัยการเงินการคลัง ซึ่งรวมถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการวางแผนการเงินระยะปานกลาง การจัดทำรายได้ การกำหนดแนวทาง ในการจัดทำงบประมาณของการบริหารการเงินและทรัพย์สิน การบัญชี กองทุนสาธารณะ การก่อหนี้หรือดำเนิน การผูกพันทรัพย์สิน หรือภาระทางการเงินของรัฐ การกำหนดหลักเกณฑ์วงเงินสำรองจ่ายเพื่อเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามหลักการรักษาเสถียรภาพ พัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และความเป็นธรรมในสังคม (เป็นกฎหมายแม่บทเพื่อกำกับวินัยการคลังทุกภาคส่วนแบบบูรณาการ)

กรอบกฎหมายวินัยการเงินการคลัง

- * การกำหนดการวางแผนการเงินระยะปานกลาง
- * การจัดทำรายได้
- * แนวทางในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน
- * การบริหารการเงินและทรัพย์สิน
- * การบัญชี
- * กองทุนสาธารณะ
- * การก่อหนี้หรือผูกพันทรัพย์สินหรือภาระทางการเงินของรัฐ
- * การกำหนดวงเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

กรอบกฎหมายวินัยการเงินการคลัง

การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

หน่วยงานของรัฐ

- ส่วนราชการ
- องค์การมหาชน
- องค์การตามรัฐธรรมนูญ
- หน่วยงานอื่น

อปท.

- * เทศบาล * กทม.
- * อบต. * เมืองพัทยา
- * อบจ. * อปท. อื่น

การควบคุมและตรวจสอบเงินแผ่นดินเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะเงินแผ่นดินนั้นคือเงินของประชาชนทั้งชาติ ผู้ทำงานนี้จึงต้องกำหนด แนวแก้ไขอยู่เป็นนิตยฺ์ที่จะปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบของตน ด้วยความ อุตสาหะพยายาม ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และด้วยความละเอียดถี่ถ้วน ระมัดระวังอย่างเต็มที่ เพื่อมิให้เกิดความผิดพลาดเสียหาย และให้มั่นใจได้ว่า การใช้จ่ายเงินของแผ่นดินได้เป็นไปโดยบริสุทธิ์ และบังเกิดผลเป็นประโยชน์ เต็มเม็ดเต็มหน่วย

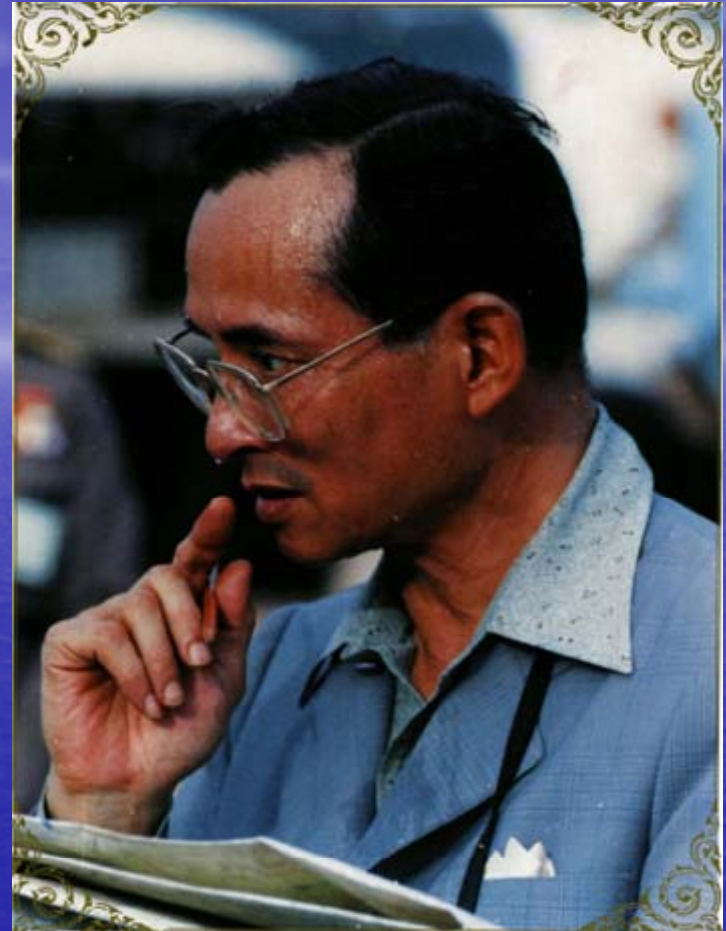
พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๒๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒

เพราะพ่อบอกว่า.....

....เงินแผ่นดิน นั่นคือ

เงินของประชาชนทั้งชาติ....

การใช้จ่ายเงินแผ่นดิน จึงต้อง.....

- เป็นไปตามกฎหมาย / ระเบียบ ฯ / มติ ครม.
- เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยประหยัด
ได้ผลตามเป้าหมาย เกิดประโยชน์สูงสุด
คุ้มค่าเงิน
- เป็นไปโดยรัดกุม / เหมาะสม
- เป็นไปโดยบริสุทธิ์ / สุจริต .....

ผู้ตรวจสอบภายใน กับ การตรวจพบทุจริต

- การป้องปรามทุจริต

ตรวจสอบและประเมินการควบคุมภายใน

- การตรวจพบตัวชี้วัดสื่อทุจริต

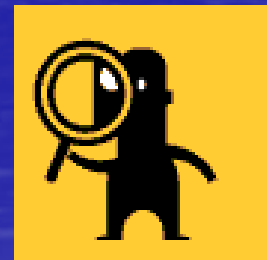
ความเสี่ยง(ค้นหา วิเคราะห์ จัดการ ติดตาม ประเมิน รายงาน)

- การตรวจสอบสืบสวนการทุจริต

กรณีมีเหตุ / ข้อเท็จจริงอันควรสงสัย

แนวทางการตรวจสอบเงินแผ่นดิน

- ด้านการบัญชีและการเงิน
- ด้านการจัดเก็บรายได้
- ด้านการบริหารงานพัสดุ
- ด้านการดำเนินงาน
- ด้านสืบสวนข้อเท็จจริง

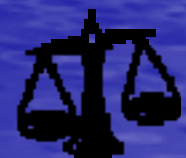
- ด้านการบัญชี/งบการเงิน

การจัดทำบัญชี / งบการเงิน

- การลงบัญชี / รายงานการเงิน

ถูกต้องครบถ้วน

ตามหลักบัญชี/ระเบียบ - น่าเชื่อถือ

- ด้านการการเงินทั่วไป

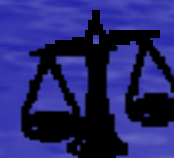
การเบิกจ่าย/หลักฐานทางการเงิน

- ฎีกา / ใบสำคัญ

- เอกสารประกอบการเบิกจ่าย

ถูกต้องครบถ้วน

ตามระเบียบ - แท้จริง

- ด้านการจัดเก็บรายได้

แหล่งที่มาของรายได้

- การจัดเก็บ

- การรับ เก็บรักษา นำส่งเงิน

ถูกต้องครบถ้วน

ตามกฎหมาย - หลักเกณฑ์ / เป้าหมาย

- ด้านการดำเนินงาน

ผลการใช้จ่ายเงิน

- ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

- ประหยัด ประโยชน์คุ้มค่า

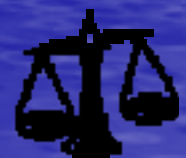
บรรลุวัตถุประสงค์ / เป้าหมาย

เหมาะสม / รัดกุม

● ด้านการบริหารงานพัสดุ

- การจัดทำเอง
- การจ้างที่ปรึกษา
- การจัดซื้อ *
- การจัดจ้าง *
- การจ้างออกแบบและควบคุมงาน
- การแลกเปลี่ยน
- การเช่า
- การควบคุมดูแล
- การจำหน่าย
- การดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการพัสดุ

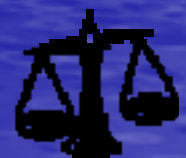

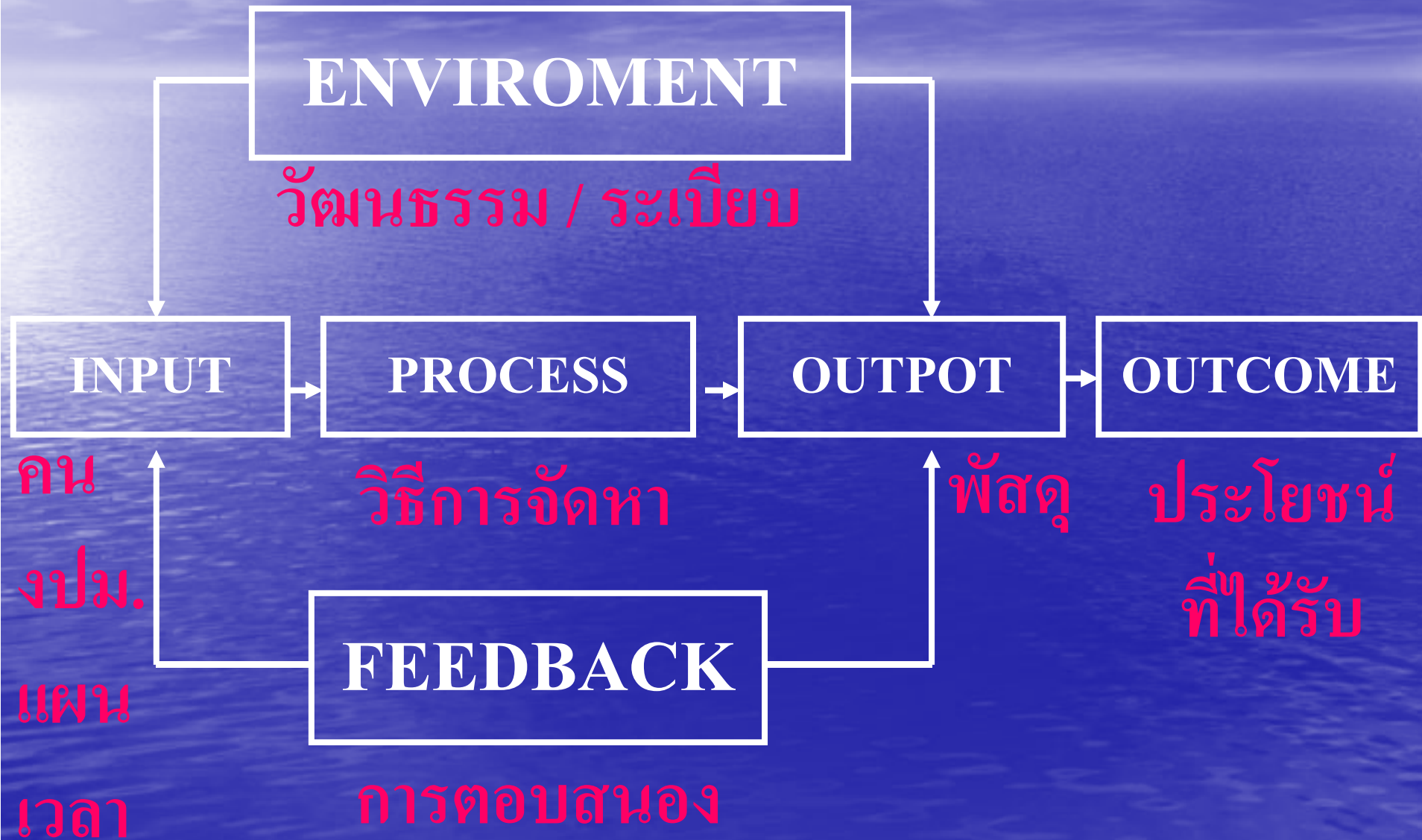
* กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น

- งบประมาณ / วงเงิน / ราคาากลาง
- พัสดุที่ต้องการ (คุณลักษณะเฉพาะ รูปแบบฯ)
- ขั้นตอนและวิธีการจัดห *
- การตรวจรับ / การควบคุม

ตามกฎหมาย ระเบียบ - สัญญา แบบรูป ....

กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

หลักเกณฑ์การจัดหาที่ดี

- ได้พัสดุที่ดี มีคุณภาพ สมราคา ทันเวลาที่ต้องการ
เกิดประโยชน์สูงสุด คู่คุณค่าของเงิน(Value for Money)
- โปร่งใส เปิดเผย และเป็นธรรม สามารถชี้แจงได้
มีการแข่งอย่างแท้จริง
- มีการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะและรูปแบบรายการ
ที่ชัดเจนและเป็นกลาง สอดคล้องและตรงความต้องการ
ใช้งานเป็นไปตามนโยบาย

ตัวอย่าง - ความผิดเกี่ยวกับการพัสดุดู

- แบ่งแยกวงเงินจัดซื้อ / จัดจ้าง
- จัดซื้อที่ดิน / สิ่งก่อสร้างโดยมิชอบ
- กำหนดราคากลาง / คุณสมบัติโดยมิชอบ
- ปิด / จัดส่งประกาศโดยมิชอบ
- พิจารณาผลการเสนอราคาโดยมิชอบ
- เสนอความเห็นโดยมิชอบ
- ทำสัญญาโดยมิชอบ

ตัวอย่าง - ความผิดเกี่ยวกับการพัสดุ (ต่อ)

- ควบคุมงาน / ตรวจการจ้างโดยมิชอบ
- ตรวจรับโดยมิชอบ
- เบิกจ่ายพัสดุ / จัดทำทะเบียนโดยมิชอบ
- ละเว้นการตรวจสอบพัสดุประจำปี
- ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับยานพาหนะโดยมิชอบ
(ความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ)

พระราชบัญญัติว่าด้วย

ความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒

- **มาตรา 10** เป็นเจ้าหน้าที่ ฐู / ควรจะฐู การสมยอม
ละเว้นไม่ดำเนินการยกเลิก
- **มาตรา 11** ออกแบบ กำหนดราคา เงื่อนไขโดยมิชอบ
- **มาตรา 12** กระทำการใดๆ เอื้ออำนวยผู้สมยอมราคา
- **มาตรา 13** นักการเมือง / กรรมการ / อนุกรรมการ
กระทำผิด พ.ร.บ. สมยอมฯ

- ด้านตรวจสอบสืบสวนข้อเท็จจริง

พฤติการณ์ ไม่สุจริต / ทุจริต

- บกพร่อง ไม่เป็นไประเบียบ - เสียหาย

- กระทำมิชอบ / เสียหายร้ายแรง ทุจริต

ผิดระเบียบ / ผิดกฎหมาย

การตรวจสอบสืบสวน

INVESTIGATION AUDIT

การแสวงหาข้อเท็จจริง

เพื่อให้ทราบรายละเอียดพฤติกรรม

และรวบรวมพยานหลักฐาน

เพื่อพิสูจน์การกระทำ ว่า.....

..... บกพร่อง / ไม่สุจริต / **ทุจริต** หรือไม่

?(เทคนิคการสอบบัญชี + เทคนิคการสอบสวน)

ตัวอย่าง - เรื่องเสนอโดย สตง.

1. เรื่อง การจัดซื้อชุดอุปกรณ์ตรวจสอบวัตถุระเบิดประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (CTX 9000)
2. เรื่อง ท่อร้อยสายไฟฟ้า สนามบินสุวรรณภูมิ
3. เรื่อง กรณีภาวะภาษีการซื้อขายหุ้นชินคอร์ป การตอบข้อหารือเป็นเหตุเอื้อประโยชน์ แก่ทายาทของ นรต.
4. เรื่องเงินกู้ EXIM BANK ปล่อยกู้พม่า
5. เรื่องการออกสลากพิเศษแบบเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว
ของรัฐบาล

ตัวอย่าง - เรื่องเสนอโดย สตง.

6. เรื่อง การจัดซื้อต้นกล้วยของ กษ. เอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทเอกชนเข้าทำสัญญา การส่งมอบไม่เป็นไปตามสัญญา
7. เรื่อง การจ้างก่อสร้างและจัดซื้ออุปกรณ์ บริษัทห้องปฏิบัติการ การกลาง ตรวจสอบผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร จำกัด
8. เรื่อง แอร์พอร์ต ลิงค์
9. เรื่อง การก่อสร้างบ้านเอื้ออาทร ของ กคช. มีความล่าช้า
10. เรื่อง การจัดซื้อรถดับเพลิงและเรือดับเพลิงของ กทม.

ตัวอย่าง - เรื่องเสนอโดย สตง.

11. เรื่อง การจัดซื้อรถพยาบาลฉุกเฉินระดับสูง ของ สธ.

สาธารณสุข

12. เรื่อง ค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้ง ส.ส. และ สว. ของ กกต.

13. เรื่อง โครงการจ้างเหมากำจัดขยะมูลฝอยของ กทม.

14. เรื่อง ระบบไฟทางวิ่งลานจอด สนามบินสุวรรณภูมิ

15. เรื่อง ฟิชสวนโลก

16. เรื่อง ระบบระบายน้ำ ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ

ตัวอย่าง - เรื่องเสนอโดย สตง.

19. เรื่อง บริษัทไทยเดินเรือทะเล (บดท.) จ่ายเงินค่าหุ้นตั้งบริษัทเดินเรือโดยมิชอบ
20. เรื่อง โครงการจ้างเหมากำจัดขยะมูลฝอยของ กทม.
21. เรื่อง ระบบไฟทางวิ่งลานจอดทางบิน สุวรรณภูมิ
22. เรื่อง ฟิชสวนโลก
23. เรื่อง ระบบระบายน้ำ ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ

มาตรการอื่น ๆ

- การวางมาตรฐานการควบคุมภายใน
- การปฏิบัติมาตรฐานการตรวจสอบภายใน
- การติดตามวินัยทางการเงินการคลังและงบประมาณ
  - ข้อกำหนดวินัยการเงินการคลังและงบประมาณ
  - กำหนดโทษปรับทางปกครอง
- การจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง

ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
ว่าด้วย .....

- การกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔
- วินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔

ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

เรื่อง การจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. ๒๕๔๖

การมีส่วนร่วมกับ สตง..

- ตรวจสอบบัญชีการเงินและรายได้

สำนักงานตรวจสอบการเงินที่ ๑ - ๘

- ตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างและสืบสวน

สำนักงานตรวจการบริหารพัสดุและสืบสวน ๑ - ๔

- ตรวจสอบการดำเนินงาน

สำนักงานตรวจสอบการดำเนินงานที่ ๑ - ๒

- ตรวจสอบอื่น ๆ

สำนักงานตรวจสอบสอบกิจการพิเศษ

- ตรวจสอบภูมิภาค

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ที่ ๑ - ที่ ๑๕

จตุ-ค้ำ (๐๘ ๕๑๒๓ ๓๑๔๙)

การใช้ดุลยพินิจที่ชอบ

- คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม
- ปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อน
- มีความสมเหตุสมผล
- กระบวนการโปร่งใสตรวจสอบได้

สุขใจเมื่อไฝธรรม

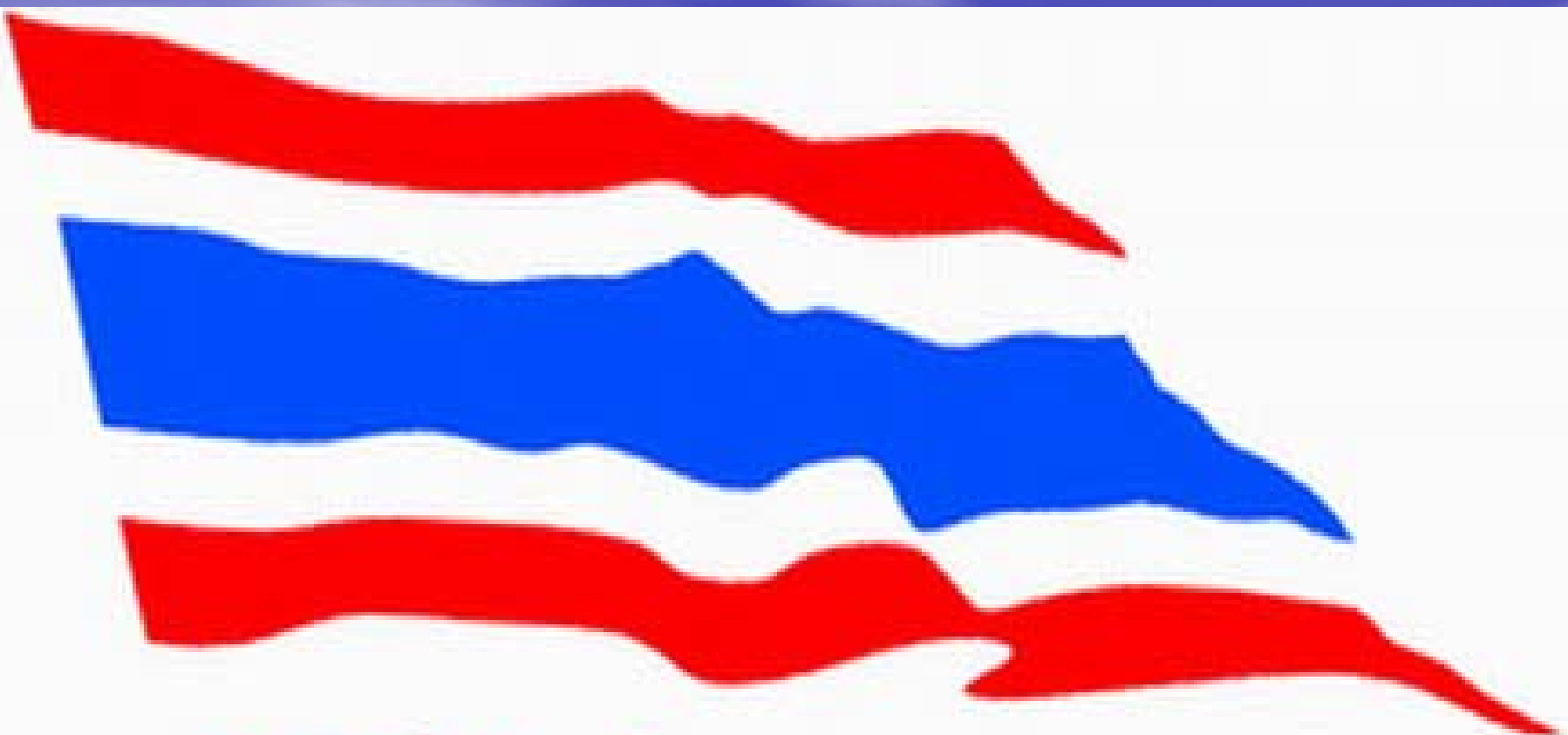
อยู่เรื่อนพัง ยังดี ไม่มีทุกข์

ดีกว่าคุก หลายเท่า ไม่เศร้าหมอง

จนยังดี มีธรรม คำปกครอง

ดีกว่าปอง ทุจริต ผิดศีลธรรม

รศ.เสถียรพงษ์ วรรณปก

หยุดทำร้ายประเทศไทย
ใช้ความรุนแรง